

MY WAY

De eindexamentijd voorbij. Stress en spanning weggevloeid, de vreugden over de resultaten omgezet in knallende tuinfeesten, teleurstellingen en verdriet intens gedeeld met lotgenoten. Hoe lang nog zullen we de boekentassen en schriften van geslaagde kandidaten als glorieuze trofeeën zien bengelen aan de gevels van hun ouderlijke huizen? Heeft het centraal schriftelijk eindexamen zijn langste tijd misschien gehad, nu allerlei vormen van het nieuwe leren zich in snel tempo ontwikkelen? Leren op de werkplek, beroepspraktijkvorming, snuffelstages, probleemgestuurd werken, praktijkonderwijs, e-learning: leerprocessen die op den duur ongetwijfeld zullen leiden tot hele andere manieren van toetsen. Toetsen waarin voor het testen van (parate) kennis slechts een bijrol is weggelegd en waarin het accent vooral zal liggen op toepassingsvaardigheden en competenties. Of leerlingen leveren aan het eind van de schoolperiode gewoon hun digitale portfolio in; that's it. Is er dan iets mis met de huidige examencultuur? Nee, helemaal niet. Maar alles heeft zijn tijd en iedere tijd heeft zo zijn eigen manieren. Every time his own way.

Afgelopen maanden volgde ik Jeroen. Vorig jaar september na zijn eindexamen als backpacker vertrokken voor een lange zwerftocht door Australië. Lopend en liftend zocht hij zich een weg door dit immense werelddeel. Niet alles ongepland, maar wel met de neus in de wind, het onbekende tegemoet. Via e-mail was ik regelmatig zijn virtuele reisgenoot tijdens zijn bushwalks en valleitochten, in hostels en op campings, bij ontmoetingen en boeiende contacten met onbekenden. Op afstand mocht ik mij rekenen tot degenen die behoorden tot de 'toffe sfeer' van zijn vrienden om hem heen. Jeroen genoot met volle teugen van het goede dat het leven te bieden heeft. Na zes maanden meldde hij – tot opluchting van zijn pa en ma – dat de ijzeren vogel hem op de afgesproken tijd weer in eigen aan de grond zou zetten. "Australia, I did it my way", klonk het enigszins weemoedig in zijn finale digitale bericht vanuit Singapore. Heelw at ervaringen rijker en vol nieuwe energie begint hij komend schooljaar aan zijn vervolgopleiding: de internationale hotelschool.

Eigenlijk zou ik best nog eens een keer eindexamen willen doen. Maar dan wel lekker ouderwets: superhard blokken, examenvrees, 's avonds voorzichtig op teletekst kijken, kansberekeningen maken. En daarna: op zwerftocht. Onbezorgd en tijdloos ondergedompeld zijn in een nieuwe cultuur, alle zintuigen wagenwijd open voor het onbekende, even geen druk van het werk en sociale verplichtingen. Maar leven is kiezen. I do it may way: back office, zwerfend op het Internet.

Jan Simons